

KAIKKI PELISSÄ

- JALKAPALLOA KOULUSSA JA PÄIVÄKODISSA

Kick off –kiertue 2010

Kuopio 27.10
Tampere 28.10
Helsinki 2.11.
Oulu 3.11.

Marko Viitanen

Kaikki Pelaa - seuraavat 4 vuotta

Päiväkoti- ja koulujalkapallo

*Lasten ja nuorten
pelaajakoulutus*

*Ohjaajien ja valmentajien
osaaminen*

*Lasten ja nuorten
kilpailutoiminta*

Tyttö- ja naisjalkapallo

Päiväkoti- ja koulujalkapallo

Historian havinaa... 1800-luvun loppuvaiheilta...

Pelin levittämisessä tärkeään asemaan nousivat lyseot ja kansakoulunopettajia valmistaneet seminaarit, joissa jalkapalloa harrastettiin jo 1890-luvulla.

Koululaitos oli siis tärkeässä asemassa jo suomalaisen jalkapallon varhaisvaiheissa

- JALKAPALLON KOUSSA JA PÄIVÄKOISSA

1. Päiväkoti- ja koulujalkapallo

Aikaisemmat vahvuudet:

- Kaikki Pelissä –tapahtumia
- Opettajat Kaikki Pelissä - koulutuksiin

-Uutena painopisteenä:

- XX seuraa järjestää iltapäivisin (tai aamulla) liikunta- ja futiskerhoja → koulun kerhotoimintaa ns. tunnin kerhot
- osa seuroista tarjoaa myös lakisääteistä APIP-toimintaa (12-17.00)
- Päiväkotien liikuntakasvatusta tuetaan uuden materiaalin ja varusteiden avulla.
- Tulevaisuuden mahdollisuuksia:
- XXX peruskoulussa järjestetään Futsal säännöillä pelattavaa välkkäfutis tai iltapäiväliigaa.

Kaikki Pelissä –liikunta- ja futiskerhot - 1 – 9 –luokkalaisille

"Kaikki Pelissä" –liikuntakerho

Monipuolinen liikuntakerho kaikille !

Kaikki Pelissä – futiskerho

Lajipainotteinen liikuntakerho lajin aktiiveille

”Tavoitteena on lasten ja nuorten liikkumisen ja harjoittelun määrän lisääminen sekä sosiaalisen hyvinvoinnin tukeminen ”.

Kaikki Pelissä –liikunta- ja futiskerhot

! Jokaisella seuralla on oma ”nimi” omalle liikunta- tai futiskerholle.

! Kaikki Pelissä on valtakunnallinen yhteinen nimike koulu- ja päiväkotijalkapallon kokonaisuudelle.

Kaikki Pelissä –liikuntakerhon kuvaus

Mahdollisimman matala kynnys

- avoin kaikille, innokkuus riittää
- maksuton / edullinen
- omalla koululla – helppo osallistua
- kerhosta matala kynnys siirtyä seuraan

Erilaiset kerhomallit;

- tyttöjen kerho tai poikien kerho, sekakerho malli
- eri luokka-asteille tai niiden yhdistelmille esim. 3-4lk, 5-6lk jne.

Iloista menoa ja paljon monipuolista liikettä

- mahdollisimman paljon liikettä ja kannustusta omaehtoiseen liikkumiseen
- huomioi yksilöllisyyden – aikaa lapselle ja nuorelle
- ohjaajan persoona peliin!

Laadukasta toimintaa ja huipentumia muistoiksi

- 10-15 lasta kohden on yksi koulutettu ja innostunut ohjaaja
- joku kerhohuipentuma syksylle ja keväälle sekä hauskat palkinnot

Suomi pärjää oppimistuloksissa muttei hyvinvoinnissa

lähde: OECD:n raportti Doing Better for Children (2009)

Koulutuksellinen hyvinvointi

Luku -ja kirjoitustaito ja siinä tasa-arvoisuus sekä nuorten sijoittuminen koulutukseen, harjoitteluun tai työhön:

1. Suomi	11. Japani
2. Etelä-Korea	12. Unkari
3. Kanada	13. Uusi-Seelanti
4. Alankomaat	14. Islanti
5. Irlanti	15. Saksa
6. Australia	16. Norja
7. Tanska	17. Luxemburg
8. Puola	18. Itävalta
9. Ruotsi	19. Tsekki
10. Sveitsi	20. Belgia

Kouluelämän laatu

Kiusaaminen ja koulunkäynnistä pitäminen

1. Islanti	11. Itävalta
2. Norja	12. Turkki
3. Alankomaat	13. Sveitsi
4. Iso-Britannia	14. USA
5. Ruotsi	15. Puola
6. Espanja	16. Kanada
7. Unkari	17. Tsekki
8. Tanska	<u>18. Suomi</u>
9. Saksa	19. Belgia
10. Irlanti	20. Italia

Kaikki Pelissä –liikunta- ja futiskerhot

WIN, WIN, WIN

•Kerhot ovat kunnille

- tärkeä osa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja arkea tukevaa toimintaa
- käytännön keino tehdä yhteistyötä urheiluseurojen kanssa

Kerhot ovat kouluille

- tärkeä osa koulujen liikuntakulttuuria ja liikkuva koulu ajatusta
- mahdollisuus kehittää koulussa viihtymistä ja kouluelämän laatua

Kerhot ovat jalkapalloseuroille

- lajin aseman ja seuran merkityksen vahvistamista omassa yhteisössä
- seura huomataan kodeissa → kodin-koulun ja seuran yhteistyö
- yksi osa pelaajakoulutusta
- keino tukea osa- ja päätoimisuuden lisääntymistä seuroissa

Monipuolisen kerhotoiminnan kehittämiseen osallistuvat kunnat

	Kuntia	Osallistuu	%
1. Etelä-Suomi	96	79	82 %
2. Länsi-Suomi	104	91	88 %
3. Itä-Suomi	63	57	90 %
4. Pohjois-Suomi	63	58	92 %
	326	285	88%

Lähde: Riitta Rajala, OPH 2010

Kuntien sivistys-, liikunta- tai nuorisotoimet ovat tärkeä yhteistyötaho.

! Kunnissa saattaa eri osastot olla eri nimikkeellä ja vastuut jaettu vaihtelevasti.

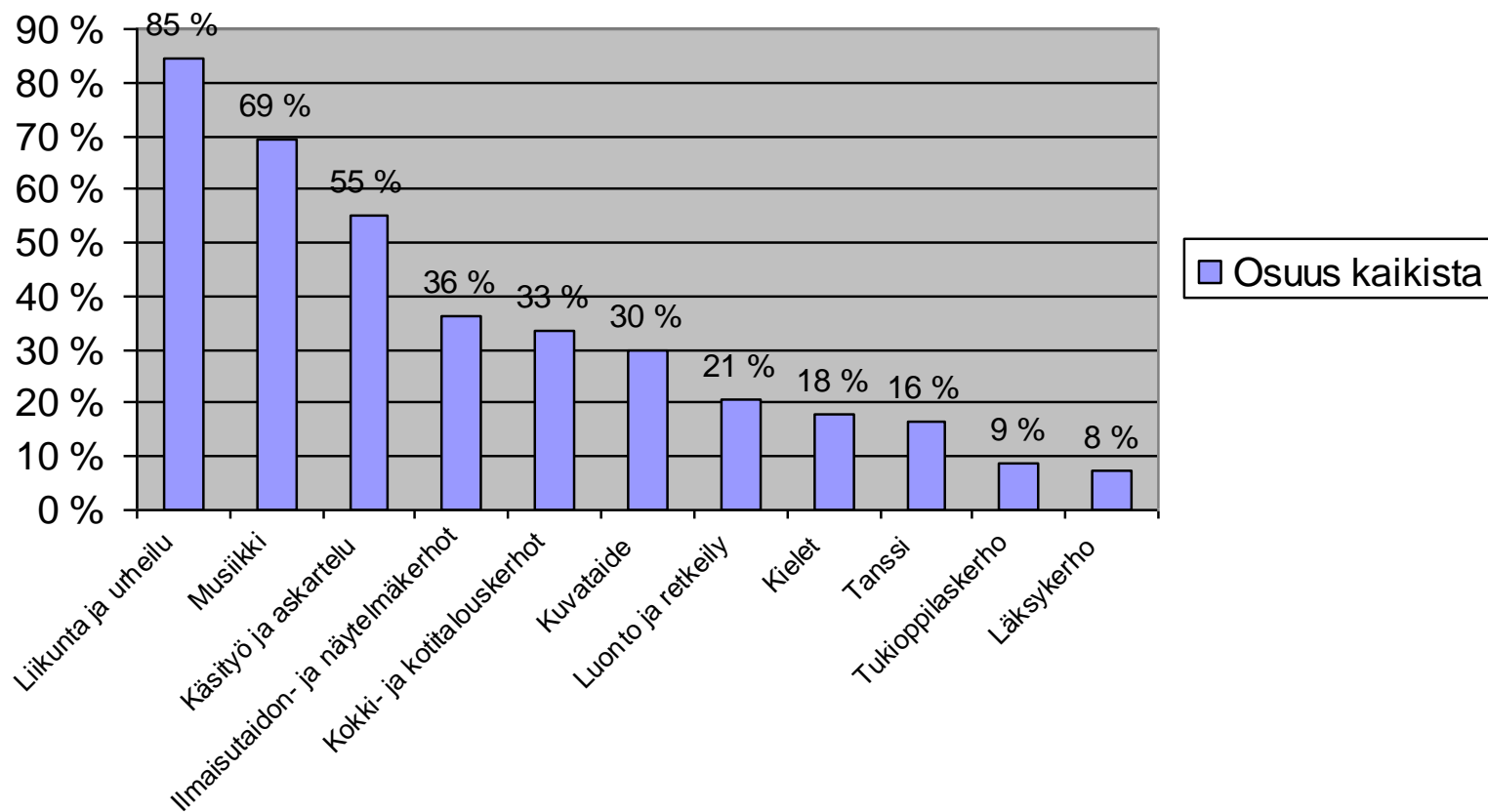
! Kunnissa on joku henkilö, joka on vastuussa lakisääteisestä APIP –toiminnasta ja koulun kerhotoiminnasta.

! Kunnan vastuuhenkilö(t) on tunnettava seurassa ja (ehkä myös piirissä)

Liikunta- ja urheilukerhot suosittuja

Mitä kerhoja järjestetään

Kerhot koulun toimintasuunnitelmaan

Kouluyhteistyö:

-Seuran kannalta on hyvä, että kerho tulee hyväksytyksi **koulun toimintasuunnitelmaan**.

→ Näin tärkeä yhteistyö virallistetaan ja kerho on aito osa koulun toimintaa.

→ Yhteistyön takaa oppilaiden vakuutusturvan onnettomuustilanteissa, kun toiminta on virallinen osa koulun toimintaa.

! Jos kerhoa ei ole mahdollista toimintasuunnitelmaan saada, täytyy järjestäjän huolehtia osallistujien vakuuttamisesta.

Huomioitavaa / vinkkejä:

! Syksyllä alkavasta kerhosta yhteys rehtoriin viimeistään ennen juhannusta.

! Koulukyytiä tarvitsevien osalta yhteys koulukyytien suunnittelijaan.

Kaikki Pelissä –liikunta- ja futiskerhot - Ohjaaja ratkaisee laadun

Ohjaajien osalta yksi avainasia on pysyvyys

Lasten ja nuorten on tärkeää oppia tuntemaan ohjaaja ja ohjaajan tulee tutustua myös lapsiin. Pysyvä ohjaaja tulee tutuksi myös koulun henkilökunnalle.

Näin kerhotoiminta tulee osaksi koulun perustoimintaa, jossa koulun rehtori sekä muut koulun aikuiset ovat tärkeitä kasvatuskumppaneita.

Huomioitavaa:

Ohjaajalla tulee aina olla taustatuki, jotta kerhon toiminta ei katkea.

Kaikki Pelissä –liikunta- ja futiskerhot

- Ohjaaja ratkaisee laadun

Kerho-ohjaajaa tukeva koulutus ja materiaali on tärkeää

- Palloliiton oma koulutus keskittyy toimintamallin organisointiin ja futiskerhon sisältöön.
- Liikuntakerhon osalta hyödynnetään Nuoren Suomen / liikunnan aluejärjestöjen Löydä liikunta –koulutuksia.

Lisätieto: www.nuorisuomi.fi/liikuntakerhot

Kaikki Pelissä –liikunta- ja futiskerhot

Hyvä lähteitä ja vinkkejä liikuntakerhotoimintaan

Suunnittelutyökalut:

www.suunnittelentreeneja.fi

www.suunnittelenliikuntaa.fi

Muita vinkkejä:

www.kuukaudenkikat.fi

www.palloliitto.fi/kaikki_pelaa/materiaalit/esitteet_oppaat/

<http://www.kll.fi/fi/koulukerhot/>

http://www.edu.fi/perusopetus/liikunta/opetusmateriaalit_eri_lajeista

www.kerhonetti.net

Kaikki Pelissä –liikunta- ja futiskerhot

- Ohjaaja ratkaisee laadun

Mistä ohjaajia...?

- Liikunnanohjaajat tai niihin tehtäviin koulutettavat henkilöt
- Seuran omat kasvatit - nuoret aikuiset tai valmentajat
- Seuran pelaajat
- Junioripäälliköt
- Koulujen opettajat

Muuta:

-Työllistämisenäkökulma on hyvä mahdollisuus jalkapalloseuroille.
<http://www.sporttityollistaa.fi/> tai www.mol.fi

-Seniorikansalaiset mielenkiintoinen mahdollisuus!

- Ohjaajien yhteistyöllistäminen seuran ja jonkin muun yhdistyksen tai vaikkapa kunnan kanssa on yksi mahdollisuus.

Kaikki Pelissä –liikunta- ja futiskerhot

- Ohjaaja ratkaisee laadun

Ohjaajia...?

- Paikalliset yhteistyömallit oppilaitosten kanssa:

- Esim. Arcada ammattikorkeakoulun 2. vuosikurssin opiskelijat vastaavat 5 liikuntakerhosta Espoossa.
- Lukiolaiset apuohjaajiksi. Heillä on mahdollisuus saada tehtävästä opintopisteitä.

- Juniori ja valmennuspäällikön rooli?

Seurojen valmennus tai junioripäälliköillä voi olla isohko rooli tehtävänkuvassa kerhon organisoinnin ja sisällön osalta. Liikuntakerhojen osalta roolina tulisi olla toimiminen taustatukena kerhotoiminnan ohjaajille. Futiskerhojen osalta ohjausvastuuta voisi olla enemmänkin.

Kaikki Pelissä –liikunta- ja futiskerhot

Kerhojen talous

Menot:

Merkittävin menoerä on ohjaajien korvaukset. Yleisesti noin $\frac{3}{4}$ toiminnasta. Tilat saa kunta- ja kouluyhteistyömalleissa maksutta.

Tulot:

- Yhteistyö kunnan opetus- tai liikuntatoimen kanssa, tai koulun kanssa.
- Mahdolliset kerhomaksut
- Yhteistyökumppanit (koulun mainontasäännöt huomioitava).

! Kuntayhteistyö perustuu yhteistyösopimukseen, jossa kunta maksaa pidetystä kerhotunnista sovitun korvauksen. Joissakin tapauksissa sopimus tehdään koulun kanssa.

! Toiminnasta tehdään aina kirjallinen sopimus.

Kaikki Pelissä –liikunta- ja futiskerhot

Tuki koulun kerhotoiminnalle – Hyvä tietää.

OPH:n kunnille myöntämää kerhotukea voi käyttää

- Ohjaajan korvauksiin
- Materiaalitukeen
- Välipaloihin
- Koulukuljetuksiin

Nämä asiat on sovittava kuntien kanssa!

Jos kunnan kanssa erikseen sovitaan, voi kerho olla lisäksi maksullinen. Tällöin toiminta ei voi kuitenkaan saada OPH:n erityistä kerhorahaa.

Kaikki Pelissä –liikunta- ja futiskerhot

- **1-4 luokkalaisia** realistista saada toimintaan helpommin enemmän kuin vanhempia

-**5-6 –luokkalaisia** on haasteellisempaa saada mukaan säännölliseen toimintaan, mutta onnistuu, jos toimintaan saa hyvän imun

-**yläkouluissa** lajikerhot ja Fun Action tyyliset vapaat mallit saavat nuoret liikkeelle

Otetaan haaste vastaan myös vanhempien koululaisten osalta!

P.S. Tilausta/tarvetta liikunnan ohjaukselle voi olla myös päiväkodeissa ja lakisääteisessä APIP –kerhoissa

Kaikki Pelissä –liikunta- ja futiskerhot

Hyviä vinkkejä...

-Kerholla kannattaa olla joku vetävä nimi! Robinson kerho, Viikinkikerho jne..

- Kerho on tärkeää järjestää heti koulupäivän päätteeksi. Jos se ei onnistu, niin joissakin kouluissa on järjestetty kouluavustajan pitämä läksykerho esim. 13.00-14.00 ja liikuntakerho on alkanut 14.00.

-Viestinnässä on hyvä olettaa että tieto EI kulje. Eli koskaan ei viesti liikaa ja liian tarkasti.

- Parasta apua ja tukea voi saada toiselta seuralta, joka on jo toimintaa kehittänyt!

Kaikki Pelissä –liikunta- ja futiskerhot - pohdinnat

Kaikki Pelissä –liikunta ja futiskerhot meidän seurassa:

1. Oman seuran lähtötilanteen kartoitus:
-Nykytila vs. tahtotila?
- 2. Millä askelmilla tulisi oman seuran osalta edetä?
3. Liikuntakerho vai futiskerho vai molemmat?
4. Toiveet liitolle ja piirille!

Kaikki Pelissä –liikunta- ja futiskerhot - jatkopohdinnat / kotityöt...😊

Yhteistyö omassa kunnassa?

- Kuka / ketkä vastaavat?

Yhteistyö koulutasolla?

- Kuka / ketkä vastaavat?

Seuran henkilöresurssit?

- Kuka organisoii?

- Kuka / ketkä ohjaavat? Mistä seura voi saada ohjaajat?

Laaditaan henkilökartta ja roolitus henkilöistä, jotka liittyvät tähän asiaan.

Menestys ei synny sattumalta!